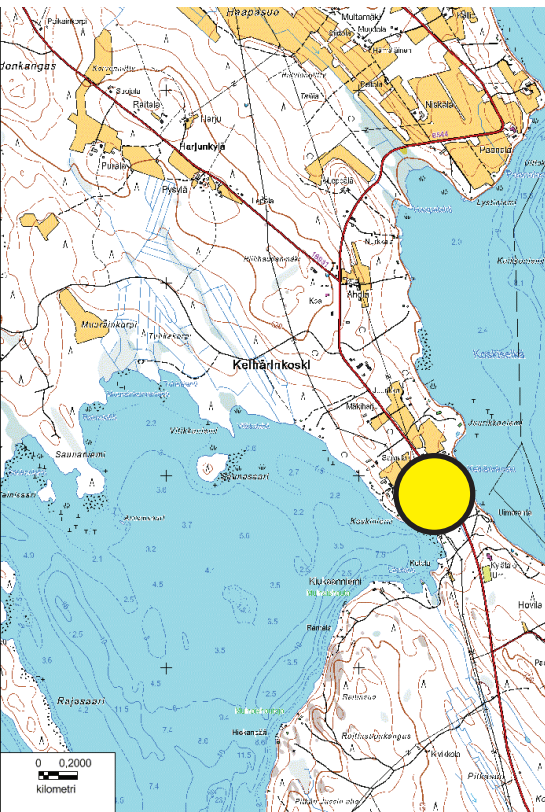

Kuva: <http://www.viitasaankivi.fi>

Kuva: Eija Syrjälä

KEIHÄRINKOSKI

Opetuskäyttö

Koski ja kylä, kalastus.

Kuvaus

Jo 1550-luvulla Keihärinkoski oli hyvien vesiyhteyksien ja muinaisen kauppareitin varrella. Kylän kautta kuljettiin Savosta ja Karjalasta Pohjanlahden kauppapaikkoihin. Kylästä kehittyi vähitellen Viitasaaren läntisen alueen keskus. Siellä asui 1600-luvun alkupuolella Viitasaaren ensimmäinen pappi Mathias Barhodi. 1700-luvun kylän päätaloa, Keihäriä, hallitsi Porthanien suku. Tuona aikana koskeen rakennettiin mylly, joka palveli jopa kinnulalaistenkin jauhatustarpeita 1900-luvun alkupuolelle saakka. Varsinainen nousukausi alkoi, kun puutavarayhtiöt aloittivat hakkuut ja uiton 1870-luvulla. Kylälle syntyi useita kauppoja ja pieni sähkölaitos. Kalastus on ollut merkittävä tulonlähde kaikkina aikoina.

Kivijärven ja Keiteleen välisen koskireitin alin Keihärinkoski on noin 0,5 km pitkä, ja se laskee Muuruejärvestä Keiteleen Nuutinsalmeen. Keihärinkoski on pysynyt varsin luonnontilaisena. Koski oli urheilukalastajien suosiossa jo 1900-luvun taitteessa. Sen rantoja reunustavat pellot kertovat kylän pitkästä historiasta, ja Muuruejärven saariin ovat jättäneet kivikauden ihmiset merkkejä itsestään. Kosken niskalla on peltojen ympäröimänä seutukunnan vanhin talo, Keihäri eli Hakkarainen.

Kosken kauneimmalla kohdalla on levähdyspaikka sillan pielesä, josta alkaa koskea kiertävä pitkospuureitti. Paikalla on keikioski, liikuntaesteisille tehty laiturit ja grillikatot. Rantaan on siirretty vesimylly Oulusta. Kosken partaalla on opastaulu kylän nähtävyyksistä ja palveluista.

Vanhaa rakennuskantaa on sijoittunut raitin varteen, kylän sydän on Keihärinkosken entinen urheilutalo, nykyinen Kylätalo. Se toimi myös kouluna 1970-luvulta vuoteen 2005. Kylätalolla järjestetään erilaisia tilaisuuksia varsinkin kesäaikaan.

Leveän ja putouskorkeudeltaan suhteellisen matalan Keihärinkosken suosituin kalasaalis on järvitaimen. Aiemmin järvitaimenen pyynti perustui täysin luonnonkantaan, mutta saalisvarmuutta on turvattu istutusten avulla. Saaliskaloihin kuuluu myös harjus, jota on istutettu koskeen vuosikymmenen alusta lähtien. Vuolaana virtaava Keihärinkoski soveltuu erinomaisesti perhokalastukseen. Koski alkaa matalana niskakosken rauhoittuen nopeasti välisuvannoksi. Puolesta välistä alkaa keskijä alakosken muodostama jakso. Koski on kalataloudellisesti kunnostettu myös kalastajien viihtyvyys huomioonottaen. Keihärinkoski on perhokalastajien keskuudessa erityisen suosittu kalapaikka varsinkin huhtikuun alussa, jolloin hankikorennot kuoriutuvat ja taimenet nousevat koskeen.

Opasteet ja saavutettavuus

Kosken rannalla toimii kesäaikaan Koskikioski. Lisäksi alueella on vanha mylly ja grillipaikka, puucee sekä liikuntaesteisille tehty laiturit. Keihärinkoski on valtakunnallisesti tunnettu kalastuskoski. Kalastusluvat myy Urheilu-visa Viitasaari. Kosken läheisyydestä löytyy kalastajille keittopaikka sekä kyläkauppa, josta voi hakea niin ruoka- kuin kalastustarvikkeita.

Lähteet

[Keihärinkosken kylä](#)

[Keihärinkosken kulttuuriympäristöselvitys](#)

[Tarinat ja kohteet pohjoisen Keski-Suomen luontoreitistöllä](#)